

HP 2017-20 - Den norske kirke i Bærum

Kirkelig fellesråds budsjettinnspill til Bærum kommunes handlingsplan.

Etter vårens dialogmøte med Bærum kommune ved kultursjef og KULSAM, deler vi vårt budsjettinnspill i to deler: Det lovpålagte som trenger umiddelbar finansiering, samt den kirkelige virksomheten for øvrig.

Driftsmidler og investeringer - lovpålagte

1. IKT-løsning for Kirken

I henhold til kirkelovens § 15 (*Kommunens økonomiske ansvar*) påligger det Bærum kommune å stille til disposisjon IKT-løsninger for kirkens medarbeidere. Det er gjennom drøftinger avklart at Bærum kommunes IKT-avdeling ikke lenger ønsker å betjene kirkens behov verken hva gjelder infrastrukturløsninger eller driftssupport.

IKT-avdelingen har gjennomgått de løsninger som er nødvendig for å løse kirkens behov sentralt i Brambanigården og lokalt på menighetskontorene, og har utarbeidet en nøktern løsningskisse hva gjelder kommunikasjonslinjer, servere og infrastruktur, programvare og forvaltning - samt en kostnads- og investeringsanalyse for dette.

Det er enighet mellom Bærum kommune og kirkevergen om at disse tjenestene skal løftes ut av dagens tjenesteytingsavtale, og at kirken får kompensert dette (slik loven foreskriver) ved at kostnadene ved å løse dette eksternt legges til i kirkens driftstilskudd. Det er også enighet om at Bærum kommune dekker investeringsbehovet og iverksettelseskostnadene.

Dette nødvendiggjør følgende budsjettgrep i Bærum kommune for 2017:

Investeringsbehov 2017: 1.300.000

Iverksettelseskostnader 2017: 330.000

Årlig driftskostnad (fra 2017) 900.000

2. Prosjekt kirkelyd

Statens omlegging av radiofrekvenser for trådløse forsterkeranlegg for lyd for fem år siden nødvendiggjorde en oppgradering av lydanleggene i Bærum's ti kirker. Anleggene var foreldet, og trengte også en generell oppgradering av både mikrofoner, forsterkere og høyttalere. Universell tilgjengelighet er også et hensyn som må ivaretas i denne utskiftingsprosessen.

Kommunen tok sitt ansvar og igangsatte en oppgraderingsprosess med budsjettmidler over flere år. Prosessen er gjennomført i åtte av kirkene, men stoppet opp i 2015. Det gjenstår nå en ferdigstilling av lydanleggene som nødvendiggjør følgende investeringer i 2017:

Kirkelyd Høvik kirke: **400.000**

Kirkelyd Østerås kirke: **450.000**

Kirkene brukes av en rekke kulturaktører også utenfor menighetens eget virke, bl.a. til konserter, møter i lokale lag og foreninger, kor for voksne, barn og ungdom i lokalmiljøet, musikkorps, teaterforestillinger osv. Lydanleggene i kirkene har derfor langt flere brukere enn menighetens bruk av kirkerommet på søndag. De gjenstående investeringene i lydanlegg forsvarer derfor sin plass som kulturanleggsmidler i Bærum kommune. (Denne investeringen kan etter vårt syn holdes utenfor beregningsgrunnlaget for tilskudd til andre trossamfunn, da det her er snakk om investering i kulturmidler som har en almen innretning.)

3. Opprettholdelse av kommunens orgelfond

Kommunestyret i Bærum har opprettet et investeringsfond for innkjøp av nye kirkeorgler. Det ble i sin tid avsatt 6.0 mill. kroner til dette kulturformålet. Kommunestyret har videre besluttet at investeringer i nye orgler deles mellom kommunen (trekkes av denne avsetningen) og menigheten i forholdet 65/35.

Hele avsetningen er nå disponert, de siste gjenværende midlene går til nytt orgel i Østerås kirke og rehabilitering og ombygging av orgelet i Helgerud kirke.

Vi ber kommunestyret videreføre denne ordningen ved en ny avsetning til fremtidige orgelinvesteringer. Orgelinvesteringer kommer sjelden, men når de først kommer så koster det mye penger, og blir et betydelig innhugg i kommunens budsjetter. En avsetning gir også et forutsigbart grunnlag for kirkevergens og menighetsrådenes planlegging av orgelinvesteringer. Dette kan løses på to alternative måter:

- a) Det avsettes 5.0 mill. i rådmannens investeringsbudsjett fra 2018, *eller*
- b) Det avsettes **1.0 mill. årlig** fremover til orgelinvesteringer.

Kirkelig virksomhet - ikke lovpålagte tjenester

Samhandlingen mellom Den norske kirke og Bærum kommune fungerer meget godt på mange av de sektorer det er aktuelt å samarbeide på, og vi ønsker å konsolidere og helst også styrke dette samarbeidet i årene som kommer. Kirkelig fellesråd ønsker å videreføre de prioriteringer vi har gjort de siste årene når det gjelder videre utvikling av vår virksomhet - i samhandling og dialog med kommunen.

Vi har forståelse for at Bærum kommune for tiden har budsjettutfordringer, og ønsker å understreke vår langsiktige tenkning når det gjelder oppgaver vi ønsker finansiering til for å løse konkrete samfunnsoppgaver i samarbeid med Bærum kommune.

Vårt hovedfokus er å tilby kommunen øket samarbeid på omsorgssektoren, et virksomhetsområde hvor kommunene har utfordringer og hvor Kirken har både kompetanse og frivillighet å tilby. Kirkens omsorgstjeneste (diakonien) har tusenårige tradisjoner, det var denne delen av vår virksomhet som var grunnlaget for det som etter hvert ble kommunale og statlige omsorgstjenester.

Denne virksomheten er ikke forkynnende, men allment rettede tjenester som vil komme hele befolkningen i Bærum til gode uavhengig av menighetstilknytning. Helt med tråd i den kirkelige tradisjon i vår kultur. Kirken i Bærum har de siste årene lagt stor vekt på samvirke mellom stabene i våre menigheter, slik utnyttes ressursene optimalt til glede og nytte for befolkningen i hele kommunen, spesielt ser vi dette innen omsorgsarbeidet og innen kirkelig undervisning.

Våre diakoner er høyt kvalifiserte medarbeidere, sosionomer eller sykepleiere med tilleggsutdanning. Også i Bærum er behovene større enn hva kommunen kan løse på egen hånd, og det er en almen oppfatning at kommunene trenger frivillige aktørers medvirkning bl.a. når det gjelder flyktningeproblematikken, dialogarbeid, eldreomsorg, omsorg for enslige og utsatte grupper mv. Vi er klare til øket innsats på dette området, og kommunens politikere vet at man får mye omsorg igjen for pengene ved at vi kobler vår frivillighet på arbeidet gjennom våre fagstillinger.

Dette er våre prioriteringer som vi ber om øket driftsramme for i løpet av handlingsplanperioden 2017-20:

1. Ungdomsdiakonitjenesten 13-20 foreslås utvidet med 0,5 årsverk i 2017, og et helt årsverk i 2018. Tjenesten har i dag tre medarbeidere (sosionomer/diakoner), hvor 2,5 årsverk er finansiert av Bærum kommune og 0,5 årsverk er finansiert som et spleiselag med innsamlede midler av de ti Bærums-menighetene. (Denne kostnaden inngår ikke i beregningsgrunnlaget for støtten til øvrige trossamfunn, da dette er en allment rettet omsorgstjeneste som bistår all ungdom uavhengig av trostilhørighet.)

13-20 ble startet i 2010, og viser svært gode resultater. Denne tjenesten ble i 2014 tildelt den internasjonale diakoniprisen '*Eurodiakonia 2014*', og vekker på grunn av sin arbeidsform og sine gode resultater oppsikt i fagmiljøene både i Norge og i mange andre land. Mange Bærumsungdommer får meget godt hjelp til livsmestring fra 13-20.

Samhandlingen med politiet, Storsenteret og kommunale tjenester som utekontakten, barnevernsvakten, barnevernet, ungdomstjenesten, helsesøstre og ungdoms- og videregående skoler er meget godt, og tjenestene utfyller hverandre optimalt. Behovet er stort, og vi ser at kirkens omsorgstjeneste utgjør en forskjell på dette området uten at vi konkurrerer med kommunens øvrige tilbud overfor utsatt ungdom.

Pågangen fra utsatt ungdom er meget stor, og vi ser også at det er sterkt økende etterspørsel etter vår medvirkning fra helsesøstre og skoleverket. 13-20 gjennomfører også kursopplegget "*Grenser som skaper*", om grensesetting og sårbarhet i ungdomsrelasjoner. Kurset er obligatorisk for alle kirkens ansatte og frivillige ungdomsarbeidere, og gjennomføres i vår regi også for medarbeidere i andre kommunale etater og organisasjoner.

2. Vi ber om at det i planperioden bevilges midler til to nye stillingshjemler for **soknediakoner til menighetene i Grinilund og Fornebulandet**, én stilling i 2017 og én stilling i 2019.

I Kirkemøtets vedtak 2007 i forbindelse med ny "Plan for diakoni i Den norske kirke" heter det at det er et mål at alle menigheter skal ha diakonstilling eller tilgang på slik kompetanse. Det er nå gått åtte år siden vedtaket i Kirkens høyeste organ, og vi har kommet langt på dette området her i Bærum: I dag har åtte av ti menigheter i Bærum kommune diakonstilling (80–100 %). To menigheter

gjenstår: Grinilund og Fornebulandet (tidl. Lysaker/Snarøya) er i sterk vekst på grunn av boligutbygging og innflytting, og behovet for en diakonal tjeneste overfor befolkningen er sterkt økende.

3. Utvidelse av diakonhjemlene i Haslum, Høvik, Jar og Tanum (4 x 20 % stilling) Tanum, Høvik, Jar og Haslum sokn har i dag 80 % diakonstillinger. Kirken ønsker å rekruttere og beholde dyktige fagpersoner på disse områdene, og sliter med å rekruttere de beste diakonene når vi ikke kan tilby faste, fulle stillinger. Vi ber derfor om ramme for å kunne utvide disse stillingene til fulle stillinger i løpet av handlingsplanperioden.

4. Samhandlingsdiakon/frivillighetskoordinator til Bærum kommune

Samhandlingsreformen, som ble innført i 2012, innebærer at Bærum kommune i økende grad har fått større del av ansvaret for behandling og videre helsemessig oppfølging av mennesker som bor i kommunen. Pasientene blir tidligere utskrevet fra sykehus, og kommunens helsetjenester får mer ansvar for pasienter som har kommet kortere i behandlingsforløpet enn tidligere. Flere oppgaver og problemstillinger i relasjon til sykdom under aktiv behandling, rehabilitering, lindrende behandling ved livets slutt osv. er kommunens ansvar. Her kan Kirken bidra og ta ansvar med sin omsorgskompetanse.

Helse- og omsorgsdepartementet har i rundskriv til kommunene presisert kommunenes ansvar for at alle som mottar tjenester fra kommunen skal bli møtt på sine åndelige behov. Kirkens diakoner kan koordinere dette arbeidet, og de har tilgang til et nettverk av frivillige som gjerne gjør en kvalitativ innsats i forhold til syke, ensomme og gamle.

En forutsetning for at Samhandlingsreformen skal kunne gjennomføres som forutsatt er at frivilligheten og organisasjonene kommer sterkere inn i bildet med oppfølging av pasientene og beboerne. Stortingsmeldingen har som mål at 25 % av den samlede virksomheten innen kommunenes omsorgsarbeid blir organisert og drevet som ideell virksomhet innen 2025. Vi ser at kirken, gjennom sitt store og engasjerte nettverk av frivillige i alle aldre, vil kunne utgjøre en forskjell for måloppnåelse og kvalitet på omsorgstilbudet.

Vi ber om økonomisk ramme (i 2017) for en 100 % stilling for en *samhandlingsdiakon* som skal koordinere kirkens innsats overfor brukere av kommunens helse- og omsorgstjenester, og som bygger relasjoner og iverksetter fellestiltak overfor de kommunalt ansatte innen helse og omsorg samt opp mot andre frivillige organisasjoners frivillige.

5. Det opprettes en stilling som kultur- og kommunikasjonsrådgiver, med 0,5 årsverk i 2017 og ytterligere et halvt årsverk i 2018. Det var i 2013 tilsatt medarbeider i midlertidig stilling i påvente av kommunal finansiering, og vår erfaring med dette er at denne funksjonen i høy grad økte samhandlingen på kultursektoren mellom Bærum kommune, kirken og kommunens kulturliv generelt.

Vi ser nå at vi ikke klarer å innfri Bærum kommunes forventninger eller våre egne ambisjoner når det gjelder samhandlingen på kommunens felles arenaer – bl.a. Kirkens medvirkning på Byfesten, Julemarkedet og Frivillighetsbørsen vil være avhengig av en slik stillingshjælp. Dette er oppgaver som det har vist seg å være vanskelig å få gjennomført godt nok ift kommunens forventninger uten denne medarbeideren.

Samordning og markedsføring av kirkenes kulturtilbud, og markering av dette i Bærum kommunes totale kulturtilbud, er også prioriterte oppgaver. Medarbeideren i denne stillingen er også en viktig ressurs i lokalmenighetenes informasjonsarbeid og samfunnskontakt ift lokalbefolkningen rundt i Bærum. Stillingen vil også bli brukt til å styrke kirkens tilstedeværelse på sosiale medier, og for å utvikle kirkens publikumsinformasjon og registrerings- og bestillingsfunksjoner på nett for befolkningen.

Kirkeorglene i Bærum er i god stand, takket være jevnlig vedlikehold. Det er imidlertid nå på høy tid å gjennomføre rensing av disse instrumentene. Takket være en bevilgning på 500.000 kroner i 2016-budsjettet har vi kommet i gang med dette, orglene i Lommedalen og Bryn gjennomgår en fullstendig oppussing og støvsuging i løpet av året. Neste år håper vi å få tatt to nye instrumenter gjennom denne prosessen, hvor instrumentet plukkes helt fra hverandre og oppgraderes og renses. Dette er viktig for å beholde disse kostbare instrumentene inn i fremtiden.

Kirkelig virksomhet - Driftsbudsjett 2017-20

<i>Nye ressurser (i tusen kroner):</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
Driftskostnader IKT-tjenester (lovpålagte)	900			
Ungdomsdiakonitjenesten 13-20	300	700		
Soknediakoner Grinilund og Fornebu	700		700	
Kultur- og kommunikasjonskoordinator	300	300		
20 % økning av fire diakonstillinger i menighet	150	150	150	150
Rensing av to kirkeorgler	500	500	500	
Samhandlingsreform-koordinator	600			
Sum tillegg	3.450	1.650	1.250	150

Investeringsbudsjettet 2017-20

Vi ser at de nødvendige, lovpålagte investeringer i 2017 på IKT, lydanlegg og orgelavsetninger kan være krevende for kommunen, og fremmer derfor ikke forslag om ytterligere større kirkeinvesteringer i 2017.

Vi ber imidlertid om at tidligere planer og løfter opprettholdes når det gjelder Bærum kommunes **kultur- og kirkebygg på Fornebu**, som nå må tas fram igjen og planarbeidet må igangsettes. I kommunestyrets møte 18. juni 2008 ble den tidligere vedtatte byggingen av kirke, bibliotek og kulturarena utsatt på grunn av at innflyttingen på Fornebu gikk langsommere enn planlagt. Rammene for kirken og kulturbygget er lagt i rådmannens redegjørelse til formannskapet 2. mai 2007 og i kommunestyrets vedtak 30. mai 2007.

Nå er tempoet høyt i utbygging og innflytting. Fornebu Senter ble ferdigstilt i 2014, og gjennomføringen av kultur- og kirkebygget begynner å haste på grunn av den raskt økende befolkningsmassen i området. Fornebu-området alene forventes å få en befolkning på mellom 20.000 og 30.000 mennesker, i tillegg kommer eksisterende befolkning i Lysaker/Snarøya-området. Med en beregnet

fremtidig medlemsmasse på nær 20.000 kirkemedlemmer vil Fornebu sokn bli et av landets aller største kirkesokn. Det må snarest mulig avsettes plan- og prosjekteringsmidler på 10 mill. kroner, og kostnadsrammen for dette signalbygget forventes tatt inn i HP-perioden 2019-21.

Kirkelig fellesråd er bekymret for etterslepet på vedlikehold av enkelte av kirkene i kommunen, med opplever p.t. å være i god dialog med kommunen når det gjelder å ta unna de verste forsømmelsene i løpet av de nærmeste årene. Spesielt gjelder dette rehabiliteringen av Lommedalen kirke, samt større utbedringer på yttertak og vegger i Høvik kirke. Dette gjelder også nødvendige HMS-tiltak som varme og ventilasjon på kontorarbeidsplasser i menighetene. Kirken har også sterkt fokus på energiøkonomisering, og opplever god respons fra kommunen på dette.

<i>Investeringsmidler (i tusen kroner):</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
IKT infrastruktur-investeringer (lovpålagt)	1 200			
Kirkelyd Høvik og Østerås kirker (lovpålagt)	850			
Fornbu kirke/kulturhus (prosjektutredn.)	10 000			
Avsetning fremtidig orgelfornyelse	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum tillegg	13 050	1 000	1 000	1 000

Sandvika, 12. juni 2016

Kirkelig fellesråd i Bærum

Svein Erik Tøndel Andersen (sign)
kirkevergen i Bærum